

และมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา ประกอบกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน (พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร) ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ในด้านการศึกษาที่บัญญัติไว้ในหมวด 5 ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 81 ข้อ 7 ข้อ 11.1 ข้อ 11.3 ไว้ดังนี้ รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ

ในการนี้สถานศึกษาของรัฐไม่สามารถรับผิดชอบได้ทั้งหมด เนื่องจากงบประมาณจำกัด เอกชนจึงได้มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศ สามารถแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐบาลได้มากทั้งจำนวนนักเรียนและงบประมาณ และทำให้เยาวชนได้รับการบริการทางด้าน การศึกษาอย่างทั่วถึง (รุ่ง แก้วแดง 2532 : 4) ประกอบกับในแผนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549) มีนโยบายเพื่อดำเนินการจัดระบบทรัพยากร และการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยโดยมีเป้าหมายเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าร่วมในการร่วมลงทุนจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในระดับที่เอกชนมีศักยภาพในการจัดมากขึ้น

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของเอกชนได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนรับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและดูแลโรงเรียนเอกชน แบ่งโรงเรียนเอกชนเป็น 3 ลักษณะ คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ จัดรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนและโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่นักเรียนที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกายสติปัญญาหรือจิตใจ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษหรือโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่นักเรียนผู้ยากไร้ หรือผู้เสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่างๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์

ในปัจจุบันรัฐได้ส่งเสริมและสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ เช่นการให้การอุดหนุนด้านการเงินแก่โรงเรียนเอกชนเป็นเงินรายหัวนักเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา การส่งครูเข้าไปช่วยสอนในโรงเรียนเอกชนการกุศลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม การส่งเสริมด้านวิชาการเช่นการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนด้านสื่อ

การเรียนการสอนและการจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่ และครูโรงเรียนเอกชนเพื่อให้ครูได้รับสวัสดิการและมีความมั่นคงในวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2538 : 43)

การจัดการศึกษาเอกชนในปัจจุบันถึงแม้ว่ารัฐบาลจะให้การส่งเสริม และสนับสนุน การดำเนินกิจการของโรงเรียนดังกล่าว แต่การดำเนินกิจการก็ยังประสบปัญหาหลายประการ เป็นต้นว่าด้านการจัดการศึกษา การบริหารงานเชิงระบบ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการใช้ระบบนายทุนมากเกินไปไม่คำนึงถึงสภาวะแวดล้อมภายใน และภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีผลกระทบต่อโรงเรียนเนื่องจากโรงเรียนเอกชนบริหารและดำเนินกิจการด้วยเงินทุนของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การจัดหน่วยงานภายในไม่ค่อยมีระบบตามหลักวิชาการ ไม่คำนึงถึงแบบแผนที่แน่ชัด การบริหารและจัดดำเนินการทางการศึกษาขึ้นอยู่กับความพอใจส่วนตัวและความเคยชินที่ปฏิบัติมา (นิจ เมืองทอง 2520 : 61) ผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจและอิทธิพลสูงสุด บางคนพยายามควบคุมการเรียนการสอนอย่างเข้มงวดเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพอยู่ในมาตรฐานระดับสูงและเพื่อให้ได้ผลกำไรตามหลักของธุรกิจองค์การ จึงมีการควบคุมให้ทำงานอย่างจริงจัง (ไพบูลย์ วิสัยจร 2523 : 88)

การที่โรงเรียนเอกชนจะอยู่รอดและมีเสถียรภาพนั้นมีปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือคุณภาพหรือประสิทธิผลของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชนไม่มีหลักประกันว่าจะมั่นคงเหมือนโรงเรียนของรัฐ การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจะต่างจากโรงเรียนของรัฐโดยมีลักษณะเป็นธุรกิจทางการศึกษา คือต้องเน้นทางด้านวิชาการ และเป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์คือต้องได้กำไรหรือไม่ขาดทุนเป็นอย่างน้อยเพื่อให้ดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากเอกชนไม่มีหน้าที่ จัดการศึกษาแก่ประชาชนโดยตรงไม่มีอำนาจในการเก็บภาษีอากรได้เหมือนรัฐ อีกทั้งยังอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ เพื่อมิให้แสวงหากำไรเกินควรเพียงแต่นำผลกำไรมาปรับปรุงกิจการของโรงเรียนให้เจริญรุดหน้า (วุฒิชัย มูลศิลป์ 2532 : 28) ดังนั้นหลักประกันสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนเอกชนมีความมั่นคงและอยู่รอดได้คือประสิทธิผลของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะคุณภาพหรือประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกโรงเรียนของเด็กและผู้ปกครอง หากโรงเรียนเอกชนสามารถบริหารงานจนเกิดประสิทธิผลก็ย่อมสร้างความเชื่อถือศรัทธาแก่ผู้ปกครองในอันที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อทำให้มีโอกาสคัดเลือกเด็กที่มีคุณภาพไว้ได้ ซึ่งก็จะส่งผลต่อไปยังคุณภาพการเรียนการสอน และการเป็นที่นิยมของผู้ปกครองทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียง มีเด็กต้องการเข้าเรียนมากขึ้น

โรงเรียนเอกชนมีส่วนในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่งในการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างจริงจังที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งโรงเรียนเอกชนจะเป็นผู้เติมเต็มในส่วนที่รัฐขาดและมีความพร้อมในส่วนที่จะขยายการจัดการศึกษาไปเรื่อย ๆ

ทั้งนี้เพราะว่าโรงเรียนเอกชนมีจุดเด่นในเรื่องอำนาจในการสั่งการ อำนาจในการตัดสินใจของโรงเรียนเอกชนอยู่ที่ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ซึ่งเป็นทีมบริหารมีอำนาจในการตัดสินใจร้อยเปอร์เซ็นต์เต็มเพราะโรงเรียนเป็นของตนเอง ซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนรัฐบาลถ้ากรมไม่สั่งกระทรวงไม่สั่งโรงเรียน โรงเรียนจะเริ่มต้นทำไม่ได้ และอำนาจตัดสินใจในการใช้เงินโรงเรียนเอกชนเงินส่วนหนึ่งได้มาจากงบประมาณ เงินส่วนอื่นเป็นของโรงเรียนเอง เพราะฉะนั้นโรงเรียนจึงมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องการใช้จ่ายเงินได้ร้อยเปอร์เซ็นต์เต็ม (รุ่ง แก้วแดง 2543 : 6-7) โรงเรียนเอกชนจึงเป็นกำลังสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติต่อไป

สำหรับจังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงเรียนเอกชนทั้งหมด 203 โรงเรียน เปิดสอนประเภทสามัญศึกษา อาชีวศึกษา สอนศาสนาและอาชีวศึกษา มาตรา 15(2) ผู้บริหารต้องมีระบบในการวางแผนการบริหารตามสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจของประเทศ และ สังคมโลกเพื่อให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพของโรงเรียน จึงจะทำให้การศึกษามบรรลุจุดประสงค์เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิผลองค์การ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบของการบริหารที่มีความเป็นเลิศ

จะเห็นว่าโรงเรียนเอกชนมีส่วนในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่งโดยการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรและประชากรจะมีคุณภาพเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศได้ต้องอาศัยโรงเรียน เอกชนที่มีประสิทธิภาพซึ่งขึ้นอยู่กับความเป็นเลิศในการบริหาร ปัญหาก็คือว่าโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเป็นเลิศในการบริหารเพียงใด มีประสิทธิผลองค์การอยู่ระดับใด ความเป็นเลิศในการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การหรือไม่ เป็นปัญหาที่สำคัญที่ผู้วิจัยสนใจหาคำตอบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นเลิศในการบริหารของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความเป็นเลิศในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้อาศัยหลักการคือ การบริหารเป็นกิจกรรมที่กลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์เป็นเครื่องตัดสินว่าองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่ คือประสิทธิผลองค์การ (การณี กิริติบุตร 2529 : 2)

1. องค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารของ โทมัส เจ ปีเตอร์ และ โรเบิร์ต เอช วอเตอร์แมน จูเนียร์ (วีระชัย ดันติวีระวิทยา 2530 : ไม่มีเลขหน้า ; อ้างอิงมาจาก Thomas J. Peters and Robert H. Waterman, Jr n.d. : unpagged) เป็นตัวแปรต้น ดังนี้

- 1.1 มุ่งเน้นการปฏิบัติ (a bias for action)
- 1.2 มีความใกล้ชิดกับลูกค้า (close to the customer)
- 1.3 มีความอิสระในการทำงานและความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ (autonomy and entrepreneurship)
- 1.4 เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากร (productivity through people)
- 1.4 การสัมผัสงานและยึดคุณค่า (hands-on and value driven)
- 1.5 ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง (stick to the knitting)
- 1.6 รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร (simple form and lean staff)
- 1.7 เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน (simultaneous loose - tight properties)

2. ประสิทธิภาพองค์การจากทฤษฎีและ แนวคิดของ Theodore Caplow, Duncan Neubaieser and Richard M. Steers ได้บูรณาการเป็นแนวคิดของผู้วิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพ องค์การของโรงเรียนเอกชน 5 ด้านเป็นตัวแปรตามดังนี้

- 2.1 ด้านการปรับตัว (adaptive ness)
- 2.2 ด้านการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (goal attainment)
- 2.3 ด้านความพึงพอใจของบุคลากร (employee component)
- 2.4 ด้านนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติ (managerial policies & practices)
- 2.5 ด้านลักษณะขององค์การ (organizational characteristics)

กรอบแนวคิดการวิจัยเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ความเป็นเลิศในการบริหาร		ประสิทธิผลองค์กร
1. มุ่งเน้นการปฏิบัติ 2. มีความใกล้ชิดกับลูกค้า 3. มีความอิสระในการทำงานและความรู้สึก เป็นเจ้าของกิจการ 4. เพิ่มผลิตผลโดยอาศัยบุคลากร 5. การสัมพันธ์งานและยึดคุณค่า 6. ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง 7. รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร 8. เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน	➔	

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเขียนเป็นแบบจำลองในรูปสมการถดถอยพหุคูณได้ดังนี้

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_8 X_8$$

สมมติฐานการวิจัย

- ระดับความเป็นเลิศในการบริหารของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ระดับมาก
- ประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ระดับมาก
- องค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของการวิจัย

- ประชากร ได้แก่ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภทสามัญศึกษาระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 120 โรงเรียน
- ผู้ให้ข้อมูล สุ่มแบบจัดชั้นภูมิ (stratified random sampling) ดังนี้
  - ครูใหญ่ทุกคน จำนวน 120 คน

2.2 ครู จำนวน 2,230 คน สุ่มโดยจับฉลาก ตามสัดส่วนของยามานะ
จำนวน 340 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ความเป็นเลิศในการบริหารของโรงเรียนเอกชน
มี 8 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1.1 มุ่งเน้นการปฏิบัติ (a bias for action)

3.1.2 มีความใกล้ชิดกับลูกค้า (close to the customer)

3.1.3 มีความอิสระในการทำงานและความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ
(autonomy and entrepreneurship)

3.1.4 เพิ่มผลผลิตโดยอาศัยบุคลากร (productivity through people)

3.1.5 การสัมผัสงานและยึดคุณค่า (hands-on and value driven)

3.1.6 ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง (stick to the knitting)

3.1.7 รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร (simple form and lean
staff)

3.1.8 เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน (simultaneous loose – tight
properties)

3.2 ตัวแปรตาม ประสิทธิภาพองค์กรของโรงเรียนเอกชน มี 5 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการปรับตัว (adaptive ness)

3.2.2 ด้านการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (goal attainment)

3.2.3 ด้านความพึงพอใจของบุคลากร (employee component)

3.2.4 ด้านนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติ (managerial policies &
practices)

3.2.5 ด้านลักษณะขององค์กร (organizational characteristics)

4. เวลา ปีการศึกษา 2546

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเป็นเลิศ (excellence) หมายถึง การปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ
ตามเป้าหมายอย่างยอดเยี่ยมและต่อเนื่อง จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญอยู่ 8 ประการ ดังนี้

1.1 มุ่งเน้นการปฏิบัติ (a bias for action) หมายถึง สภาพการณ์ที่โรงเรียน
เอกชนสามารถตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

โดยมุ่งเน้นปฏิบัติ 3 เรื่อง คือ ทำองค์กรให้คล่องตัว ได้แก่ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีโอกาสปรึกษาหารือโดยไม่มีพิธีรีตอง ผู้บริหารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการ ทดลองปฏิบัติ ได้แก้ไขปัญหาคด้วยการปฏิบัติจริง และการทำระบบให้ง่ายไม่ซับซ้อน

1.2 มีความใกล้ชิดกับลูกค้า (close to the customer) หมายถึง การที่โรงเรียนให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนและผู้ปกครอง โดยใช้กลยุทธ์ด้านคุณภาพ การบริการ ความเชื่อถือ และการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง

1.3 มีความอิสระในการทำงานและความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการ (autonomy and entrepreneurship) หมายถึง การที่องค์กรต้องส่งเสริม สนับสนุนและการกระจายอำนาจให้บุคลากรเกิดความรู้สึกว่าบุคลากรมีส่วนร่วมด้วยการให้ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนอย่างกว้างขวางจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสิ่งแปลกๆใหม่ๆ อยู่เสมอ รวมทั้งให้มีความอดทนต่อความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น

1.4 เพิ่มผลิตผลโดยบุคลากร (productivity through people) หมายถึง ในโรงเรียนเอกชนมีบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดด้วยการปฏิบัติให้บุคลากรเห็นอย่างจริงจัง ด้วยการให้เกียรติและให้ความไว้วางใจเพื่อเป็นการเสริมสร้างจิตใจให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นมอบอำนาจในการที่จะทำงานอยู่ตลอดเวลาอันเป็นผลให้โรงเรียนเพิ่มผลิตผลโดยมีนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็สูงขึ้น

1.5 การสัมผัสงานและยึดคุณค่า (hands-on and value driven) หมายถึง ในสภาพการที่ผู้บริหารต้องลงมาสัมผัสกับการปฏิบัติงานจริง ๆ มิใช่ นั่งอยู่ในห้องทำงานอย่างเดียว พร้อมกับปลูกฝังให้บุคลากรเชื่อมั่นในคุณค่าที่ดีๆ เพื่อให้เกิดแรงผลักดันร่วมกันในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

1.6 ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง (stick to the knitting) หมายถึง การที่เลือกทำแต่เฉพาะธุรกิจที่มีความถนัดหรือเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจที่ทำอยู่เท่านั้น เพราะมีความเชื่อว่าการทำธุรกิจที่ไม่เชี่ยวชาญ จะมีโอกาสที่จะประสบกับความล้มเหลวได้มาก และอาจจะกระทบกระเทือนธุรกิจเดิมที่ได้ดำเนินการมาด้วยดี

1.7 รูปแบบเรียบง่ายและจำกัดจำนวนบุคลากร (simple form and lean staff) หมายถึง การจัดรูปแบบโครงสร้างที่เรียบง่าย จัดตามประเภทของสายงานพร้อมกับกระจายอำนาจให้แต่ละสายงานปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ซึ่งจะทำให้บุคลากรระดับอำนาจการ และหน้าที่งานในระดับบนน้อยไปด้วย และยังคงมีความมุ่งมั่นอย่างจริงจังที่จะให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทำงานด้านการปฏิบัติมากกว่าด้านอำนาจการเพราะมีผลต่อการเพิ่มผลิตผล โดยอยู่

บนพื้นฐานของคุณสมบัติ 3 ประการ ได้แก่ เสถียรภาพ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ และการเปลี่ยนแปลงจุดเน้น

1.8 เข้มงวดและผ่อนปรนในเวลาเดียวกัน (simultaneous loose-tight properties) หมายถึงการที่โรงเรียนเข้มงวดเพื่อเกิดความศรัทธา และเชื่อมั่นร่วมกันในคุณค่าของนักเรียน ด้านคุณภาพบริการ การติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ และการคิดค้นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ขณะเดียวกันก็ต้องให้บุคลากรมีความเป็นอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่ และใช้สิ่งทีผ่อนปรนไปให้กลับมาควบคุมการทำงานของบุคลากรอย่างรัดกุม

2. ประสิทธิภาพขององค์การ (effectiveness) หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารจัดการของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนได้มาตรฐานตามที่โรงเรียนกำหนด

2.1 ด้านการปรับตัว (adaptive ness) หมายถึง การที่องค์การมีศักยภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถขององค์การในการปรับเปลี่ยนวิธีการหรือหลักเกณฑ์ในการทำงานให้สนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและยอมรับวิธีการ ระเบียบใหม่ๆ และสะท้อนให้เห็นอัตราส่วนของบุคคลที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงขององค์การเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ปัจจุบัน

2.2 ด้านการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (goal attainment) หมายถึง การที่โรงเรียนได้ปฏิบัติงานตามภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น ในการพัฒนาครู ด้านความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบุคลากร มีการประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันตลอดจนมีอัตรานักเรียนเข้าเรียนสูงขึ้น พร้อมกับมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงด้วย

2.3 ด้านความพึงพอใจของบุคลากร (employee component) หมายถึง ความรู้สึกพอใจที่บุคลากรมีต่อบทบาทหรืองานของตนซึ่งได้รับรางวัลหรือผลตอบแทนอย่างยุติธรรมจากองค์การที่ตนทำงานอยู่ ความพึงพอใจในการทำงานจะช่วยจูงใจและสร้างความพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น แล้วจะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติได้ เพราะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนจะได้รับการสนองตอบความต้องการให้งานที่ตนกระทำนั้นเป็นงานที่มีความหมาย มีอิสระ มีเอกลักษณ์ และมีการป้อนข้อมูลกลับเกี่ยวกับผลงาน

2.4 ด้านนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติ (managerial policies & practices) หมายถึง การที่โรงเรียนมีการวางเป้าหมาย และแผนในการบริหารจัดการในโรงเรียน มีการจัดหาและใช้ทรัพยากร สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน มีกระบวนการติดต่อสื่อสาร มีภาวะผู้นำ และการตัดสินใจตลอดจนการปรับตัวขององค์การ และการริเริ่มสิ่งใหม่

2.5 ด้านลักษณะขององค์กร (organizational characteristics) หมายถึง การที่โรงเรียนมีลักษณะโครงสร้างขององค์กร มีการกระจายอำนาจ ช่วงการบังคับบัญชา มีเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน บุคลากรมีความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง

3. โรงเรียนเอกชน หมายถึง สถานศึกษา หรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ประเภทสามัญศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบความเป็นเลิศในการบริหารและประสิทธิผลขององค์กรของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนเอกชน
3. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง